

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Cerem dreptate

Nedreptatea fără seamăn, îndurată dela ocârmuirile trecute, a ținut biserica noastră în multe privințe într-o stare de inferioritate față de celelalte biserici și confesiuni cu cari trăiește împreună. În lipsa mijloacelor materiale, ea nu și-a putut desăvârși organizația; clerul său nu și-l putea înzestra cu creșterea trebuincioasă, n'a fost în stare să-și creeze instituțiile necesare scopului ei și în vreme ce ea n'avea fonduri, alte confesiuni erau provăzute în largă măsură cu averi însemnate, cu întinse latifundii.

Și biserica aceasta ortodoxă ardeleană a fost, cu toate acestea, razimul principal în apărarea ființei noastre ca lege și neam.

Veacuri întregi trăind numai din jerfa și dragostea poporului său credincios, — credeam cu drept cuvânt, că după înfrângerea dușmanului și după biruința armelor noastre, situația grea a bisericii ortodoxe ardelene se va schimba spre bine. Am așteptat dar dela guvernarea română să cerceteze exact stările și să îndeplinească acea operă de revizuire a raportului dintre stat și confesiuni, pe urma căreia biserica noastră să fie scoasă din situația de nedreptate în care a fost ținută în tot trecutul ei.

Dar așteptările noastre, ca să fim sprijiniți în lucrările d'asupra bisericii din situația umilită și nedemnă, în care a tânjit prigonită de vrăjmașii dispăruți, până astăzi au rămas zădărnice. Un guvern după altul ni-a făgăduit întreg sucursul ce ni se cade, — de realizat însă nu s'a realizat aproape nimic din toate făgăduelile acestea frumoase.

Ne cuprind fiorii desiluziei, când ni se dă să vedem felul nepăsător, cu care și guvernul actual ne tratează biserica și clerul său, și cum din bugetul statului se împărtașesc cu dărnicie toate confesiunile care se consideră primejdiuoase pentru românism sau se înstrăinează de neamul românesc.

Când războiul victorios a modificat atât de mult stările învechite, ridicăm cuvântul nostru în favoarea bisericii și cerem să ni se facă dreptate. Noi nu cerem favoruri și privilegii, ci cerem cu toată hotărârea să fim scoși din starea umilită în care ne-a lăsat trecutul mașter și în care ne-a menținut până azi și statul românesc.

Toate consistoarele eparhiale, împreună cu consistorul mitropolitan, au fă-

cut repetate demersuri pentru a lumina organele din ministerele țării asupra trebuințelor și asupra drepturilor bisericii noastre. Și cu toată năzuința aceasta de a căuta modalitățile de înțelegere și împreună lucrare cu organele statului, totuși jignirile ce ni se aduc se urmează fără întrerupere.

Guvernul actual susține, cu largă mână, bisericile neortodoxe din țară și e gata să jertfească pentru ele; — a noastră, ortodoxă, rămâne un fel de instituție tolerată. Pe seama celor dintâi se votează subvenții însemnate fără a lua în considerare proporția numerică dintre credincioși, nici averile considerabile de cari dispun celelalte confesiuni. Aceste averi ale confesiunilor în cea mai mare parte datorate de către statul maghiar, statul român nu le-a considerat la împărțirea subvențiilor. Astfel asistăm la tristul spectacol, că pe când se susțin toate privilegiile celorlalte confesiuni, biserica ortodoxă și preoții săi își au și astăzi vechea mizerie și toate consecințele grele ale trecutului lor vitreg.

Câteva pilde:

Una dintre nedreptățile mari, ce se aduc preoțimii ortodoxe, este faptul că întregirea salariului său dela stat este aceeași cu a preoțimii confesiunilor care se bucură și fără de aceasta de venituri neasămănat mai bogate, sesiuni, case parohiale etc., decât clerul nostru. Disproporția enormă se poate constata b. o. în cutare comună din Săcuime, unde parohul reformat are din parohie venit anual de o sută de mii de lei, — ear al nostru, ortodox, are cel mult 2—3 mii, — și statul totuși le acordă aceeași congruă și unuia bine retribuit și la al doilea foarte slab retribuit!

Este evident că o asemenea nedreptate nu se poate menține. Statul e dator să facă o revizie, sistând dotația pe seama celor ce au venituri până la o anumită sumă și sporind dotația celor ce n'au venituri până la acea sumă.

Ocârmuitorii din fruntea statului pare că nu văd și nu cunosc situația reală, cum preotul ortodox suferă sub povara neajunsurilor materiale și a sbuciumărilor sufletești și cum el vede marea nedreptate în care îl ține statul și astăzi.

Cum să cerem acestui preot să-și îndeplinească problemele vieții în orice împrejurări ale traiului său? Și cu ce tragere de inimă mai poate el să muncească?

Este astfel neapărat ca statul să facă o nouă conscriere a averilor și veniturilor parohiilor, și o dreaptă distribuție a întregirilor dela stat. —

Alt fapt dureros ce trebuie să înregistrăm este chestiunea patronatelor.

Biserica romano-catolică și greco-catolică se bucură de instituția așa ziselor patronate de diferite categorii: dela erar, dela județ, dela căi ferate, delamagistrat, dela comune. Aceste patronate nu sânt alt ceva, decât un privilegiu și o favoare acordată de fostul stat confesiunilor privilegiate, și susținută acum de actualul stat. Spre marea noastră surprindere ni s'a dat să citim că ministrul de interne a dat acum de curând un ordin subprefecților, îndatorind comunele la împlinirea obligamentelor patronale.

Eată dar, că cei străini de lege sânt întăriți și mai mult prin îngrijirile din partea guvernului român, — ear clerul nostru rămâne să-și ducă traiul și mai departe în umilire și sărăcie...

Ce este mai dureros decât să vezi cum și statul nostru susține astăzi preoții sprijiniți de patronate, angajându-se de fapt la aceasta favoare acordată altor confesiuni! Guvernul românesc trebuie să știe că a ajuns să patroneze astfel de organizații, care pe vremuri au fost anume vărate în coastele bisericii ortodoxe ardelene.

Guvernul acesta plătește preoți cari păstoresc câte 5—10 credincioși, și susține protopopiate — puse d'asemenea în coastele bisericii noastre — cu câte 2—8 parohii; și, de altă parte, același guvern pune greutate, când este vorba de înființarea protopopiatelor ortodoxe în locuri, unde avem din cale afară numeroase parohii.

Desconsiderați astfel și lipsiți de mijloacele necesare, cum oare avem să ne clădim locașuri sfinte și cum să renovăm pe cele dărăpănate?!

Nu vedem, durere, nici un semn de îndreptare din partea forurilor competente, care păstrează și acum deosebirea aceea enormă în chipul de a veni în ajutorul bisericilor din țară: Pentru noi fărmituri, pentru alții belșug de bunătați.

Ne convingem despre aceasta și mai mult, când aflăm că din bugetul țării ni s'au șters poziții importante și absolut trebuincioase; b. o. pentru necesitățile Seminarului nostru din Sibiu ni s'au redus sumele la jumătate, deși scumpetea traiului a crescut mai mult decât îndoit; — intervenirea organelor bisericesti rămâne cu totul ignorată, căci trebuie să se facă — «economii»...

Sântem siliți să venim la credința, că ministerele actuale sau nu cunosc starea faptelor în bisericile țării, sau sânt lipsite de interesul și bunăvoința pentru soarta bisericii noastre ortodoxe și a slujitorilor ei năpăstuiți.

Când expunem astfel de stări de jale, prin care sântem slăbiți în munca de întărire sufletească și culturală a statului, cerem din nou și cu toată hotărârea procedare dreaptă dela guvernul român în chestiunile ce ne preocupă.

Organele statului să examineze cu luare aminte situația, având în considerare interesele adevărate ale neamului și legii românești. Vom reveni.

Români și italieni. Cu ocaziunea vizitei ministrului de externe al României, dl I. G. Duca, la Roma, cetățenii capitalei italiene au făcut manifestații de caldă simpatie pentru țara noastră. Legătura de înfrățire între cele două popoare de comună origine — a zis primarul Romei — este din ce în ce mai puternică, și ele merg unite în opera roditoare a păcii, pe calea progresului și a civilizației.

Impotriva României fac propagandă în Italia ziarele clericale, înrăurite de preoțimea romano-catolică maghiară. Aceeș preoțime lucrează calomniind țara noastră și în alte orașe ale Europei și Americii, ca să creeze o atmosferă cât mai dușmănoasă României și cât mai prietenoasă Ungariei.

Biserica Romei susține propaganda maghiară împotriva statului român. Ce măsuri a luat sau va lua guvernul acestui stat?

Papa împotriva păcii actuale și a unității naționale

Papa Piu XI-lea a adresat supușilor săi de pretutindeni din prilejul Nașterii Domnului o enciclică, în care se ocupă de problemele mai însemnate dela ordinea zilei în lumea apuseană. E prima enciclică a acestui papă. În ochii catolicilor ultramontani, ca și în ochii celor neultramontani, o enciclică e, în de comun, un document, peste care nu se trece la ordinea zilei, fără să fie observat, comentat de presă, fie că se scoate în relief cuprinsul lui pozitiv, în caz că el posedă un astfel de cuprins, fie că se stăruie asupra părții sale negative, adică asupra chestiunilor pe care autorul lui le tratează per fas et nefas asemenea unui avocat nechemat, care vrea să și mângâie și să-și apere clienții

săi cu orice chip. Impresia pe care a făcut-o această enciclică, considerată din acest îndoit punct de vedere, n'a fost mulțămitoare, ca să nu zic ceva mai mult. Fără să ne cugetăm cătuși de puțin să restrângem latitudinea de libertate, de care se bucură orice autor în alegerea subiectului de tratat, constatăm, din extrasele reproduse de presă, că în această enciclică papa nu tratăză o problemă de contururi mai mari, ci se pierde în chestiuni mărunte, căci consecințele morale ale războiului, relele sociale ce au emanat din el, remediile ce sânt de aplicat în terapeutică acestor rele, asupra cărora chestiuni stăruie mai ales enciclica, sânt un subiect, orice s'ar zice, în jurul căruia s'a învârtit presa mondială și opinia publică, ca într'un cerc vițios, dela război încoace, vreme de cinci ani de zile, cu o deosebită predilecțiune.

Cotidianul francez *Le Temps* din 25 Decembrie 1922 comentează misiva papei în terminii și sensul următor:

«O mare parte din acest document este consacrată doctrinelor religioase, de care noi ne vom păzi să ne ocupăm. La sfârșit Piu XI lea înviește, poate că cu dorința de a lăsa moștenire succesorilor săi un alt regim, protestarea predecesorilor săi împotriva situației «anormale» care pune pe papa în opoziție cu guvernul italian. Această chestiune încă iese de sub aprecierea noastră: cu tot dreptul, căci nici un italian nu va admite ca niste străini să mijlocească între Quirinal și Vatican. De altcum, după cum n'avem să ne ocupăm nici cu chestiunile, cari privesc credința, nici de afacerile interioare ale Italiei, tot așa ținem să lăsăm cu scrupulositate în afară de ori-ce desbatere însași persoana suveranului pontifice. Și noi n'am putea decât să admirăm de departe enciclica, dacă ea n'ar ataca o problemă politică, de care atârână însași viața țării noastre».

«După telegramele din Roma enciclica represintă pacea actuală a Europei ca o pace artificială, stabilită pe hârtie. Enciclica dă să se înțeleagă că nedreptățile acestei păci au augmentat, și aproape au legitimat rancunele și dorințele de răzbunare».

«Noi nu putem admite ca să se considere pacea actuală ca o simplă bucată de hârtie. Această pace a dat pe Alsacieni și pe Lorreni înapoi Franței, patriei lor, pe care ei n'au uitat-o nici odată. Ea a redat Belgiei independența. Ea a asigurat existența și mărirea imperiului britanic. Ea a realizat unitatea națională a Italiei, a Poloniei, a României și a Iugoslaviei. Ea a eliberat pe Cehoslovaci. Ea a promis despăgubirile datorite nenorocitorilor belgieni, francezi, și italieni, spre a nu cita decât pe aceștia. Dacă lumea găsește imperfecțiuni în această pace, cum se uită un lucru, că perfecțiunea nu-i dată omului, chiar când el se străduiește să realizeze adevărurile cele mai înalte?»

asupra odăii sale de lucru ai fi putut alege ca motto inscripția: De înțelege toate — ierți toate.

A avut o ardore juvenilă întotdeauna de a ierta și de a corecta. Corecta, după cum corecta greșelile elevilor săi la seminar, vorbele nesăbuite, privirile dușmănoase, corecta lipsurile din pungile studenților săraci, corecta durerile omenești, căutând să le dea alifie tămăduitoare — într'o vreme când ești erou dacă torni cât mai mult acid corosiv pe rana sângerândă a societății omenești.

Când te aflai în societatea lui luai un tonic sufleteș. Vorba lui potolită, plină de bunătate înăscută, neștiutoare de nici o umbră de perfidie, îți mergea la inimă.

Câte sute și sute de soldați români vor binecuvânta memoria lui Iarnik! De știa bătrânul pe câte un român de al nostru în «țara cehului», să fi fost românul în cine știe ce spital uitat de Dzeu — alerga profesorul universitar la căpătâul lui, îi cetea românește, îi scria, dacă n'avea puțină să scrie pacientul, alerga pe la medicii cehi și germani, să le împărtășească dorințele celui bolnav — se făcea luntre și punte ca să aline durerile trupesti și sufletești ale unui frate de suferințe și privirea de recunoștință, strânsul de mână îi era satisfacția, recompensa cea mai strălucită.

«Enciclica pontificală va fi citită în toate parohiile catolice din lume. Printre credincioșii, cari vor avea înaintea ochilor lor, mulți cu greu vor înțelege o, când li se recomandă să atribue așa de puțină însemnătate păcii, care a restabilit unitatea și siguranța țării lor, și când li se dă sfatul să considere de legitime dorințele de răzbunare, care vizează căminul lor. În Franța catolică cei mai militanți nu sunt mai puțin rezoluți să ceară executarea tratatelor. Judecând imparțial lucrurile, vedem că enciclica actuală, în pasagiul în care ea se ocupă de tratate, nu face alt-ceva, decât continuă o politică anterioară pontificatului actual. Iată un motiv mai mult pentru ca noi să lăsăm în afară de ori-ce desbatere persoana suveranului pontifice».

Aceeași foaie, spre a ilustra politica persistentă a cancelariei pontificale cu privire la statornicirea păcii, citează un document datat din 30 August 1917, o notă pe care nunțul Pacelli a trimis-o cancelarului german Michaelis. Această pace contemplată de curtea din Roma admitea între condițiile ei deplina independență a Belgiei și numai a ei și despăgubiri pentru pagubele cauzate Belgiei prin război. Nici un cuvânt în această notă despre restituirea Alsaciei și Lorenei, și nici despre reparațiunile datorite Franței. În felul acesta concepută pacea, — continuă jurnalul francez — pe care cancelaria pontificală se străduia să o aranjeze, era cu totul diferită, de sigur, de cea care s'a făcut în 1919. Ea n'ar fi realizat nici o unitate națională, nici a Italiei, nici a Poloniei, nici a României, nici a Iugoslaviei, nici a Cehoslovaciei. Ea n'ar fi pus în vedere despăgubiri nici unui nenorocit, cu excepția belgienilor. Ea ar fi fost semnată fără să cadă dinastia Hohenzollern și cea a Habsburgilor. Pentru cei, cari își imaginează că astfel de rezultate puteau fi drepte și durabile se explică, de ce pacea actuală le apare drept o bucată de hârtie bună de sfârțicat. Dar nu aceasta e și părerea popoarelor, care au luptat pentru drept și dreptate și care au câștigat lupta. Impotriva acelorăși vrășmași, ele vor câștiga și pacea.

Așa e comentată enciclica recentă a papei de către jurnalul francez pe care l-am citat. —

Atitudinea politică a papei nu ne surprinde cătuși de puțin, fiindcă ea e consecventă cu sine însași. Istoria papalității ne învață, că ea n'a realizat nici când unitatea unui neam, ci dimpotrivă, a nimic unitatea politică și religioasă a multor neamuri, când ea fusese realizată. Politica papalității n'a avut în vedere nici

FOIȘOARA

La moartea lui Joan Urban Jarnik

Asemenea fratelui siamez care n'a putut să supraviețuiască moartea fratelui său, a trecut și Iarnik, după A. Bârseanu, la cele vecinice. Ne obicinuiserăm să cităm mereu ca: «Iarnik Bârseanu», frumoasa și meritoasa colecție de folklor român și bătrânul din 1848 își va fi zis în ultimele zile ale vieții sale rodnice: O jumătate este moartă — trebuie să-i urmeze și cealaltă.

De sigur ar fi exagerată teza că s'a grăbit să moară numai ca să nu dea prea multă bătaie de cap elevilor la memorarea numelor: Iarnik-trăește, Bârseanu-mort, în loc de Iarnik-Bârseanu, morți amândoi — dar o idee bizară de acestea s'ar fi putut zămisli în creierul bătrânului care a fost numai bunătate. Aceasta era doară stimulentele vieții sale.

Nu putea să urască! Este aceasta o calitate în zilele noastre, când toate iesmele descătușate te îndeamnă să ai colți veninoși și să muști cu o pasiune atât de dureroasă? Hotărât lucru: Urban Iarnik era autipodul urii. De

În mijlocul studențimii se simțea în totdeauna acasă. «Tata Iarnik» era adorat de toți studenții. «Mensa Academica» din Praga a condus o ani îndelungați, «casa studenților săraci» n'a avut un mai devotat casier de cât pe Iarnik. De venea la «România Jună» împărțea fotografiile — fără de nici o umbră de orgoliu personal — numai din dragoste pentru studenții români, cari trebuiau să știe că un ceh îi are dragi; ținea discursuri, scria broșuri de propagandă, etc.

Un iubitor pasionat a frumșetilor naturi, un adorator al colțului de pământ unde s'a născut, trăia, adept al lui Tolstoi, câteva săptămâni pe an, o viață rustică primenitoare — doar că nu apuca și acum de coarnele plugului fostul fiu de țăsător din Potștin — și câștiga puteri, ca Anteu, atingând pământul natal. În fruntea unei societăți de înfrumusețare a Cehoslovaciei ne-a dat sfaturi prețioase cum să ne iubim regiunile și cum să le dăm cinstea cuvenită, după cum ne-a fost un mentor minunat la adunarea folklorului românesc.

Ce minunat își dădeau mâna pe masa filologului ceh produsele minții și inimii poporului nostru cu acelea ale poporului ceh, francez și maghiar — fiindcă din toate literaturile acestea de folklor a căutat să extragă ce este bun și frumos, bucurându-se de «glasurile popoarelor», un Herder în miniatură.

când binele și interesele superioare ale popoarelor, ci ea s'a condus întotdeauna și se conduce și astăzi exclusiv de interesele de dominație ale scaunului papal. De aceea noi, cari am urmărit de-alungul istoriei tendințele politice papale, nu ne mirăm că papa actual în enciclica sa este în stare să deteste pacea încheiată și să verse lacrimi după detronarea Habsburgilor și după dismembrarea împărăției lor, care a servit într-o măsură atât de mare interesele de dominație ale papismului. Ce-i pasă papei de interesele naționale ale Sârbilor și Românilor «schizmatici» și ale Cehilor cari i-au izgonit vlădicii ultramontani și austrofili și cari sânt pe cale de a nu-l mai asculta și a se rupe de dansul?!

Dacă Francezii catolici se revoltă în sufletul lor împotriva glasului papei care se desprinde din enciclica sa în contra păcii actuale și în contra unității naționale a atâtor neamuri, cu cât mai mult trebuie să ne revoltăm noi și să condamnăm politica papismului?! Nouă ne este ușor acest lucru, fiindcă judecăm cu mintea noastră, stăm pe picioarele noastre și nu ne răzimăm de scaunul papal, — dar ce vor face frații noștri «uniți» cu Roma cari trebuie să primească cu ascultare pozele șefului lor bisericesc din Vatican?

Nu ne gândim la popor, fiindcă acesta — fie că va lua, fie că nu va lua cunoștință de enciclica papei — este cu simțimintele de partea noastră. Cum vor rezolvi însă cazul de conștiință acei puțini dintre preoți, cari țin să stea cu sufletul în supunere către papa? Vor regreta și ei, că pacea s'a încheiat așa cum este, vor ofta după prăbușita împărăție a Habsburgilor și, prin urmare, vor refuza să consimtă la înfăptuirea unității noastre naționale? Dacă ar face acest lucru, ar trebui să înceteze de a mai fi români, suprimându-și ori-ce simțământ național din inimile lor. Iar dacă această alternativă le este imposibilă de urmat, atunci, în mod logic și consecvent, ar trebui să refuze ascultarea către papa și către autoritatea lui.

Noi reținem din această dilemă constatarea, care se desprinde de pe toate paginile istoriei noastre, că *politica scaunului papal este în flagrantă contradicție cu interesele mari ale neamului românesc*. Nu ne putem îndestul mira de atitudinea fraților noștri «uniți» cu Roma, cari con-

vingându-se că mântuirea neamului românesc a venit de aiurea, persistă totuși a se inspira din o politică străină și defavorabilă neamului nostru, ai cărui fii credincioși se pretind a fi. Habsburgii au căzut pe veci, politica papei poate să-i regrete, dar a suferit și ea dezastru complex — atunci, cum nu înțeleg frații noștri că au datoria să revină de pe cărările pe cari îi îndrumă scaunul papal, la politica cea adevărată, care este cea a neamului românesc întreg?!

Botezul Domnului în Sibiu

Pe timp de eamnă grea, zăpadă mare, cum nu s'a mai pomenit în părțile noastre și continuă ninsoare, s'a sărbătorit anul acesta în centrul metropoliei noastre praznicul Botezului Domnului cu mare solemnitate. În dimineața acestei zile la ora 9 era deja postată înaintea catedralei și reședinței arhiepiscopicești o companie de onoare din Regimentul 90 în frunte cu muzica militară.

La ora 9 și un pătrar preoțimea îmbrăcată în ornate împreună cu corul, conduce pe I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae în biserică, în sunetele muzicii militare, care intonează «la rugăciune».

După intrarea în catedrală I. P. S. Sa celebrează sfânta liturghie asistat de protoiereii: M. Voilean, L. Tritean, Dr. I. Stroia, Dr. V. Bologa, T. Scorobeș, Dr. A. Crăciunescu, preoți: P. Morușca, V. Nistor, I. Dăncilă, P. Marcu și diaconii D. Antal și G. Jurebiță, în prezența autorităților militare în frunte cu dl general Cihoschi, a autorităților civile în frunte cu domnul prefect Boiu și a unei mari mulțimi de credincioși.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt condus de dl prof. T. Popovici.

La finea sfinte liturghii I. P. S. Sa mitropolitul a rostit o înălțătoare cuvântare arătând misiunea sfântă și rolul important îndeplinit de sfântul Ioan Botezătorul, care întrebă t de o deputațiune a sinediului iudevesc, dacă el este Hristos, a răspuns: «eu sânt glasul celui ce strigă în pustie, gătiți calea Domnului». Prin această declarațiune s'a recunoscut pe sine de ales al lui Dumnezeu, de a reprezenta misiunea sa de profet nemijlocit, de înainte mergător al Mântuitorului.

Ioan Botezătorul a primit dela Dumnezeu misiunea specială de a predica popoarelor pocăința pentru că prin pocăință să se poată pregăti și să poată intra în împărăția lui Dumnezeu, care avea să o inaugureze Mântuitorul lumii pe pământ. Ioan pretindea de-brăcarea de omul cel vechi, și îmbrăcarea în omul cel nou, pentru că numai omul cel nou va putea primi pe Mântuitorul Hristos în inima sa. Aceasta se pretinde dela noi și astăzi, — continuă I. P. S. Sa — să ne desbrăcăm de tot ce e rău în noi căci numai astfel vom putea primi pe Mântuitorul în inima noastră, și numai astfel vom fi în stare a duce o viață adevărat creștinească.

Cuvântul arhieresc a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți.

După aceea a urmat procesiunea în Piața Regele Ferdinand, unde s'a celebrat sfințirea apei.

Cortegiul impunător înainta încet prin marea de zăpadă. Și deși cei din fruntea orașului luaseră de cu vreme dispozițiunile pentru curățirea zăpezii căzută în mare cantitate, abea s'a putut face și susținea drumul pentru procesiune, căci ninge în continuu.

Înainte mergea compania de onoare, apoi muzica militară, care atât la mergere, cât și la întoarcere a cântat imnuri religioase, urma corul mixt, preoțimea celebrantă, apoi sub baldachin I. P. S. Sa mitropolitul în splendide ornate arhiericești cu mitra și cărja.

După baldachin urmau dnii generali cu ofițerimea din garnizoană, autoritățile civile și imens public.

Piața cea mare era îmbrăcată într'un vestmânt alb și cărările făcute își făceau impresia unor tranșee. În mijloc era așezat un podiu în fruntea căruia erau ridicate trei cruci mari de zăpadă. Aici a oficiat I. P. S. Sa sfințirea apei.

La rostirea rugăciunii, din partea I. P. S. Sale mitropolitului, pentru Maiestatea Sa Re-

gele Ferdinand I, muzica militară a intonat Imnul Regal. Iar la finea slujbei corul mixt acompaniat de muzica militară a cântat frumoasa cântare «In Iordan».

I. P. S. Sa a botezat apoi pe cei prezenți. A urmat apoi defilarea armatei, în decursul căreia I. P. S. Sa a stropit pe soldați cu apă sfințită.

În ordinea în care a mers procesiunea în piață, a urmat întoarcerea la catedrală.

I. P. S. Sa a continuat aici botezarea cu apă sfințită, apoi a dat binecuvântarea și a împărțit anafora.

Se apropia ora douăsprezece și jumătate când preoțimea a condus pe I. P. S. Sa la reședință.

Ordinea exemplară a fost susținută de miliție. Pentru munca cea grea a curățirii zăpezii, a aranjării și decorării pieții, să cuvine Comendurii pieții toată recunoștința.

Știrile zilei

DI N. Iorga la Paris. Dl prof. N. Iorga s'a dus la Paris să viziteze «Școala Românească» dela Fontenay-aux-roses al cărei director este și să ție cursuri la Sorbona; a deschis prima serie a prelegerilor d-sale, la Sorbona, în 8 Ianuar, vorbind despre «Relațiile între orient și occident în evul mediu»; la 9 Ianuar a deschis a doua serie a prelegerilor, tratând despre: Pătrunderea ideilor occidentului în Europa orientală din sec. 18 lea și 19-lea. Deschiderea cursurilor s'a făcut în fața unei săli arhipline de tot ce avea mai ales intelectualitatea franceză. Cursurile urmează în fața aceluiaș auditor numeros. Dl Iorga se întoarce în țară la sfârșitul lunii acesteia.

Marți ninsori. De Marți până Sâmbătă noaptea au căzut, aproape fără întrerupere, ninsori în toată țara. Nici oameni bătrâni nu și aduc aminte d'asa cantități enorme de zăpadă. Comunicația, firește, s'a întrerupt în multe locuri; trenurile, câte circulează, sosesc cu mari întârzieri și greutate ne mai pomenite. Pe străzile Sibiului stau grămezi înalte de peste doi metri omăt. Sânt străzi unde nici trăsuri, nici sănii nu pot să treacă. Dacă mai durează ninsoarea, orașul nostru rămâne izolat în marea aceasta de zăpadă cumplită.

Se mai găesc administrații publice în Ardeal, unde în birouri se mențin hărțile și tablourile de pe vremea regimului de tristă pomenire unguresc. Ministerul de finanțe a ordonat să se înlocuească pretutindeni ca hărți românești și cu portretele Suveranilor noștri.

Aviz. Primim: Deoarece majoritatea covârșitoare a comisionarilor loteriei noastre n'a înaintat la termenul fixat (25 Decembrie v. 1922, 7 Ianuar n. 1923) lista biletelor vândute, cu părere de rău, dar pentru a evita eventuale neînțelegeri, suntem nevoiți a amâna tragerea a II-a a loteriei noastre până la 31 Martie n. 1923, când se ține neapărat, luând în considerare atunci numai rapoartele înaintate până la 20 Martie 1923. *Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român*, Secția loteriei, Sibiu, strada Șaguna Nr. 6.

În chestiunea alegerii de protopop în Brașov. În legătură cu alegerea de protopop în Brașov, am fost atacat în ziarul Gazeta Transilvaniei sub cuvântul, că în cuvântarea mea ținută înainte de deschiderea sinodului în biserică dela sfântul Nicolae, prin unele aluțiuni, și prin unele gesturi am făcut propagandă pentru candidatul Dr. N. Stinghe. Țin se constată că în chestia alegerii de protopop în Brașov consistorul arhidiecezan și eu ca comisar consistorial, nu am amestecat politica, și ne-am ferit de orice influință. Și eu am impresiunea, căreia i-au dat expresiune membrii sinodali prin o telegramă particulară, adresată mie, că atacul din Gazeta Transilvaniei, vine din partea dușmanilor bisericii noastre române ortodoxe. Sibiu, 7 Ianuar 1923. *Matei Voileanu*, comisar consistorial.

Publicațiune. Toți medicii farmaciști și veterinarilor de rezervă practiciani sau funcționari, se vor prezenta în fiecare zi de lucru, atât dimineața cât și după amiază, la cercul de recrutare respectiv unde domiciliază pentru a se putea forma tablourile, ultimul termen fiind 25 Ianuar 1923. Cei ce vor călca aceste prescripțiuni sau nu se vor prezenta în termenul sus arătat, vor fi urmăriți conform codului de justiție militară.

De-acum n'are să ne mai colnde ținuturile și n'are să ne mai trimită îndemnurile sale respicate și calde pentru o muncă constructivă și — vai! — multă lipsă ducem cu toții, în toate țările, de cărmaci ca aceștia cari să vorbească conștiinței popoarelor și să le arate un urcuș, ceva excelsior, în loc de a vâsli spre vârtejuri aducătoare de pierzanie...

Dacă spiritul lui Iarnik senior ar pieri dintre noi, dacă dragostea lui de oameni ar fi înmormântată deodată cu el — dacă ura dinamită și-ar serba și pe mai departe orgile între noi, — ar fi de disperat. Să împărțim lângă mormântul lui Iarnik din bunătatea lui care-l supraviețuește, la lume și țară! Să ducem mai departe faima unui om bun ca acesta! Să ne spunem conștii de gravitatea momentului: Bunătatea lui e singura medicină sufletească pentru lumea noastră bolnavă de astăzi.

Și va surâde bătrânul Iarnik în mormântul lui — petrecut de rămas-bun din partea unor vlăstare tinere, promițătoare și altele, cari au dat de pe acum roadă frumoasă — va surâde și va fi fericit acolo, unde se află acum...

H. P. P.

Revista Teologică, organ pentru știința și viața bisericească, a apărut Nr. 12 din 1922, redactat cu deosebită îngrijire. Cuprinsul bogat și variat al acestui număr este următorul: I. P. S. Mitropolit Nicolae: Cuvântare rostită la sfințirea bisericii încoronării din Alba-Iulia, în ziua de 25 Sept (8 Oct.) a. c. N. Colan: Bucuria Ingerilor. Arhim. Scriban: Studiul pastorei în biserica românească. Diac. Gr. Cristescu: «Coborând din Ierusalim în Ierihon»... în zilele noastre. Preot P. Morușca: Nașterea Domnului (meditație). G. M. și P.: Pilde: O vorbă a lui Tasso. Măne. Singurul razim. N. C.: Mișcarea Literară: Christus und das menschliche Leben. Explicarea evanghelilor. Înapoi — la Hristos! Ermeneutica biblică. N. C. și P.: Cronică bisericească-culturală: Calvarul creștinilor din Orient. Sfântul Sinec al Bisericii ortodoxe române. Memoriul preoșiniei basarabene. Validitatea hirotoniei din Biserica anglicană. Pot preda preoții advocați? Pedepșa cu moarte. Note și Informații.

Reducere Conform proiectului relativ la noua organizare a serviciului militar, recruții au să fie chemați în Februar, și nu în Noemvrie. Acest proiect, care mai prevede și reducerea serviciului în armată de la 3 la doi ani, se va lua zilele acestea în discuția camerei.

Concertul Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, dat în 19 i. c. la Unicum, a fost o nouă dovadă de muncă serioasă, desfășurată de vechea instituție sibiană. Corurile compozitorilor români și străini, conduse de dl I. Stanciu, soliștii tenori dnii N. Ișan și I. Stanciu și mezo-sopranul d. Marioara Stanciu, recitățile spuse de d.șoara Alexandrina Cismaș și dl Cornel Axente, toate împreună au format un întreg armonios și bine rotunzit, primit de publicul numeros din sală cu lungi și meritate aplauze. În viața muzicală a orașului nostru, Reuniunea meseriașilor, prin concertele sale de până acum, și-a câștigat loc de cinste. Dorim să și l păstreze și să-l întărească tot mai mult.

Crăciunul ortodox la Paris. Se scrie din capitala Franței: Duminecă a fost sărbătorit Crăciunul ortodox, la capela noastră, într-o frumoasă notă de intimitate. Pe lângă puținii români cari vin regulat la biserică, erau și francezi, veniți să vadă frumusețea unei ceremonii deosebite, mai ales să asculte muzica noastră religioasă, foarte puțin cunoscută de ei, însă pe care o socotesc cu mult mai frumoasă decât o credem noi. Un student danez spunea despre un concert religios, organizat cu vre-o câteva săptămâni mai înainte la capela românească, că muzica auzită acolo a fost cea mai frumoasă muzică religioasă ce a auzit vreodată; iar doi studenți francezi, spuneau la ieșire că muzica religioasă ortodoxă e foarte impresionantă. În seara de Crăciun, Federația studenților creștini din Franța a organizat un pom de crăciun și o mică sărbătoare creștinească pentru studenții ortodoxi. Un cor rusesc a cântat câteva cântece religioase în jurul pomului de crăciun, iar o studentă româncă, îmbrăcată în frumosul nostru costum național, a cântat arii naționale.

De 106 ani. La New-York a încetat din viață un italian în vârstă de 106 ani. Soția sa, care nu e decât cu zece ani mai... tânără, a declarat unor ziariști americani că văzuse, în furia subită a soțului său «degetul lui Dumnezeu». Căci, spunea dânsa, cu o zi înainte de a muri, el se 'nrăise deodată și o suduise amarnic fără nici o vină.

Teatrul sibian, sub direcția teatră a dlui W. Popp, a reprezentat Sâmbătă piesa Ultimul vals, cu melodioasă muzică și libret interesant. Au jucat cele mai bune puteri ale trupei, și astfel reușita a fost deplină. Piesa se va repeta săptămâna aceasta.

Nr. 537/1922

(228) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Valea Nandruului, cu filia Nandru din protopopiatul ortodox român al Hunedoarei, prin aceasta se publică concurs în «Telegraful Român», cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt cele satorite în coala B. a întregirii dela stat.

Concurenții sânt poțiti a se prezenta în vre-o sărbătoare în biserica din localitate, pentru

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

cunoștință cu poporul și referințele locale, și a-și înainta cererea cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul indicat.

În înțelegere cu comitetul parohial ortodox român din V. Nandruului și Nandru.

Hunedoara, 17 Dec. 1922.

Oficiul protopopesc ortodox român:

Andrei Tudu,
protopop.

357/1922

(230) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Acmaru (cl. II) se scrie concurs cu termin de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele sânt conform datelor din coala B. (1 litră cucuruz sfărmat, 1 zi de lucru și un lot 4 jug. cat. pus în prespecivă de comisiunea agrară) cu întregirea corăspunzătoare a salariului dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatului oficiu — iar concurenții — pe lângă observarea restricțiilor reglementare — se vor prezenta, în o Duminecă sau sărbătoare, la biserică, spre a se face cunoșcuți poporului.

Alba-Iulia 16 Dec. 1922.

Of. protopresbiteral ortodox român al tractului Alba Iulia în înțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu,
protopop.

Nr. 10096 B.

(3) 2—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III a **Teiine**, din protopresbiteratul Sigh șoarei, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venite or dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat Consistorului a hidiecean din Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 23 Decemvrie 1922.

Consistorul arhidiecezan.

(231) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia **Vălcile**, însemnata stațiune balneară, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele satorite în coala B de congruă.

Concurenții să și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul indicat și, pe lângă observarea restricțiilor § 33 din regulament pentru parohii, să se prezinte într'o sărbătoare în parohie ca concurenți, spre a face cunoștință cu credincioșii și cu raporturile locale.

Intorsura Buză u, 18 Decemvrie 1922.

George Neagoviciu-Negoescu
adm. ppsc.

Nr. 470/1922

(232) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a III a **Juncu de Jos**, cu filia Juncu de sus, protopopiatul Zarandului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru venitele dela stat.

Cererile se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții cu observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în vre o Duminecă sau sărbătoare la biserică.

Brad, la 14 Decemvrie 1922.

Oficiul protopopesc ortodox român al Zarandului.

P. P'iso
protopop

Nr. 695/1922

(209) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune sistemizat prin ordinul Veneratului Consistor Nr. 7457 Bis. în parohia de clasa a III-a Grid protopresbiteratul Făgăraș, pe lângă neputinciosul paroh Ilariu Boeriu, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului sânt jumătate din cele satorite în coala B. de congruă.

Reflectanții își vor trimite cererile provizute cu documentele necesare oficiului protopresbiteral ort. rom. Făgăraș în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se pot prezenta în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, 15 Noemvrie 1922.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român al tractului Făgăraș în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop

Nr. 675/922

(221) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Berivoli Mari** se publică concurs cu termin de 30 zile.

Venitele sânt cele satorite în coala B. cu dotație dela stat.

Concurenții să și înainteze cererile, în termenul fixat, și să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică.

Făgăraș, în 1 Dec. 1922.

Comitetul parohial ortodox român în înțelegere cu oficiul protopopesc ortodox român al tractului Făgăraș

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 601/1922 Prot.

(229) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a **Bandul de câmpie** devenită vacantă prin strămutarea parohului Octavian Albani, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele sânt: venitele dela parohie din coala B. și salariul și gradațiile din budgetul statului.

Concursele, cu documentele conform regulamentului parohial, se înaintază subscrisului oficiu în termenul deschis, iar concurenții — cu observarea prescrișelor din regulament — se prezenta înainte de alegere în parohie, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Bandul de câmpie este o comună mare, cu școli de stat cu VI clase primare, cu pretură, și gară în loc și târg de săptămână.

Târgu-Murăș, la 6/20 Noemvrie 1922.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Târgu-Murăș în înțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Russu,
protopop.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare: 1. Spre Copșa: 2:30, 10:40 14:35, 20:40.

2. Sore Vinț: 4:05, 18:35.

3. Spre Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 2:54, 13:45, 19, (accelerat).

4. Spre Făgăraș: 5:05, 15:59.

5. Spre Ciznădie: 5:16, 9:30, 15.

6. Spre Agnita, Sighșoara: 17:45.

7. La Ocna, tren școlar: 6:20, 13:25.

II. Sosire: 1. Dela Copșa: 1:13, 9, 15:23, 18:50.

2. Dela Vinț: 10:20, 17:04.

3. Dela Râu-Vadului, Peatra-Olt, București 1:44, 12:20 (accelerat), 16:15.

4. Dela Făgăraș: 8:30, 14:13.

5. Dela Ciznădie: 7, 11:35, 20:03.

6. Dela Sighșoara: 8:50.

7. Dela Ocna tren școlar: 7:30, 14:34.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.